

Programmaplan

Gevolgen 16 maanden coronacrisis

Portefeuillehouder/Directeur:
Projectleider:

Prozant:
Datum:
Status:

12 maart 2021
Definitief

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Achtergrond onderzoeksprogramma	3
1.2	Opdracht	3
1.3	Programmadoelstellingen	3
1.4	Beoogde resultaten	3
1.5	Doelgroep onderzoeksprogramma	3
1.6	Opzet van het programma (onderzoekdesign)	4
1.7	Gegevensverwerking en –analyse	6
1.8	Rapportage/output van het onderzoek	8
1.9	Relatie met andere projecten	8
2	Organisatie.....	10
2.1	Programma-organisatie	10
2.2	Interne en externe communicatie	11
2.3	AVG/Privacy	12
2.4	Randvoorwaarden en beperkingen	12
3	Projectplanning.....	13
3.1	Planning	13
3.1.1	Een begroting in tijd, capaciteit en geld	14
3.1.2	Eenmalige Kosten	15
4	Programmabeheersing en kwaliteitsbewaking	16
4.1	Voortgangsrapportage	16
4.2	Risicobeheersing	16

1 Inleiding

1.1 Achtergrond onderzoeksprogramma

In het voorjaar van 2020 heeft de coronacrisis schoolsluitingen veroorzaakt. Voor sommige specifieke groepen, zoals eindexamenleerlingen en kwetsbare leerlingen, is de school (deels) opengebleven, maar de grootste groep leerlingen en studenten hebben vanaf het voorjaar 2020 tot en met nu vooral afstandsonderwijs gekregen. Het onderwijs wat de leerlingen/studenten nu wordt aangeboden is anders dan voor de pandemie en daarom belangrijk dat er zicht is op de gevolgen voor leerlingen/studenten en hoe besturen en scholen/opleidingen daarmee omgaan. Gezien de situatie is ook de vraag wat dit betekent voor ons toezicht in de komende jaren.

1.2 Opdracht

Breng de gevolgen van de coronacrisis voor het onderwijs in beeld met als focus: hoe staat het met de kwaliteit van het onderwijs voor leerlingen, hoe is het zicht op de leerlingen/studenten, wordt er op dit moment adequaat ingespeeld op de (leer-)behoeftes en hoe wordt daarop gestuurd? Analyseer tevens welke aanpassingen of accenten in ons toezicht van de komende jaren dat vraagt.

1.3 Programmadoelstellingen

- a. Een beeld geven van de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen/studenten en hoe besturen en scholen/opleidingen hiermee omgaan.
- b. Bruikbare informatie geven voor bestuurders en scholen/opleidingen om hun onderwijs te verbeteren. Deze informatie wordt zo snel mogelijk gepubliceerd om bestuurders en scholen/opleidingen te helpen.
- c. Richting geven voor eventuele aanvullende toezichtactiviteiten in het schooljaar 2021-2022.
- d. Inhoudelijke input geven aan eventuele agenderende gesprekken met OCW of stakeholders in het onderwijs.
- e. In de Staat van het Onderwijs 2022 en de jaren daarna een onderbouwd beeld te geven van de kwaliteit van het stelsel en de gevolgen van Covid-19.

1.4 Beoogde resultaten

We brengen de gevolgen van coronacrisis op het onderwijs in beeld van waarbij we de volgende elementen onderscheiden:

- We hebben portretten, voorbeelden en impressies zodat we met onze tussentijdse resultaten het onderwijs kunnen helpen.
- We hebben een valide en betrouwbaar beeld van de gevolgen van coronacrisis voor het onderwijs en wat dat betekent voor de komende jaren.
- We leveren een grote bijdrage aan de Staat van het Onderwijs 2022.
- We hebben input om te bepalen wat de resultaten van het onderzoek voor het toezicht in de komende jaren betekenen.

1.5 Doelgroep onderzoeksprogramma

Het onderzoek heeft als externe doelgroepen de besturen en scholen/opleidingen van alle onderwijssectoren en mogelijk andere stakeholders¹ om het onderwijs.

¹ Te denken valt aan dat de resultaten input kunnen zijn voor gesprekken met bijvoorbeeld sectorraden en OCW.

Binnen de inspectie zijn alle onderwijssectoren betrokken en ook Kennis, Communicatie, AWP en BI.²

1.6 Opzet van het programma (onderzoeksdesign)

Onderzoeksvragen

De oorspronkelijke algemene onderzoeksvragen in de projectbrief zijn door de voorbereidingsgroep concreter gemaakt en op drie niveaus uitgewerkt.

Centrale vraagstelling: Wat zijn de gevolgen van de coronacrisis op verschillende aspecten van de kwaliteit van het onderwijs, welke gevolgen heeft dat voor de kwalificatie, allocatie, socialisatie en persoonsvorming van leerlingen/studenten en wat doen besturen en scholen/opleidingen om negatieve gevolgen te herstellen en positieve te behouden?

Het onderzoek wordt in vijf onderwijssectoren verricht. In po, so, vo, en mbo wordt onderzoek gedaan bij de besturen en scholen/opleidingen uit landelijke representatieve steekproeven van scholen/opleidingen. Hiertoe voeren we gesprekken met besturen (in het MBO zijn dit alle 60 bekostigde besturen), schoolleiding, docenten, leerlingen/studenten en andere functionarissen indien van toepassing. Ook wordt een leerlingen/studentenvragenlijst op de school/opleiding uitgezet.

Op bestuursniveau omdat zij verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het onderwijs. Op het ook belangrijke school-/directeursniveau omdat zij voor de onderwijskundige sturing op de werkvloer zorgen. En natuurlijk op leerling-/studentniveau omdat we kijken naar de gevolgen voor hen.

In het HO wordt een studentenvragenlijst uitgezet onder een steekproef van studenten. Ook ligt het verzoek bij OCW om samen met de NVAO opdracht te geven voor onderzoek in het HO in 2021-2022. De opzet van dit thematisch onderzoek zal mede zijn gebaseerd op onderstaande onderzoeksvragen.

A. Niveau besturen:

1. In hoeverre heeft het bestuur - voor alle scholen die onder zijn verantwoordelijkheid vallen - zicht op de gevolgen van de Covid19-crisis voor de ontwikkeling van leerlingen (kwalificatie, allocatie, socialisatie en persoonsvorming) en de daarvan afgeleide onderwijsbehoeften?
2. Welke maatregelen neemt het bestuur in het kader van kwalificatie (inclusief toeleiding arbeidsmarkt), allocatie, socialisatie en persoonsvorming, zodat het onderwijs aansluit bij de onderwijsbehoeften van leerlingen en zij zich optimaal kunnen ontwikkelen (cognitief, sociaal emotioneel, welbevinden)?
3. In welke mate stuurt het bestuur op de uitvoering van die maatregelen?
4. Wat heeft het bestuur – bijvoorbeeld in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs - nodig om de uitvoering van de maatregelen in voldoende mate uit te voeren?
5. Wat zijn portretten/voorbeelden van succesvolle interventies die het bestuur wil delen met betrekking tot de vragen 1 tot en met 4?
6. In welke mate hebben volgens het bestuur de gevolgen van de Covid19-crisis invloed op het welbevinden van docenten en welke effecten heeft dat op hun werk?

B. Niveau schoolleiding/directeuren:

1. In hoeverre heeft de school/opleiding (directie en docenten) zicht op de gevolgen van de coronacrisis voor de ontwikkeling van leerlingen/studenten

² Ook RSJZ is tot nu toe volledig betrokken geweest maar heeft inhoudelijk weinig tot geen handvatten om daadwerkelijk in de uitvoering een rol te hebben. Met RSJZ wordt nog gesproken hoe wij de directie aangesloten houden op de inhoud en voortgang van dit onderzoek.

(kwalificatie, allocatie, socialisatie en persoonsvorming) en de daarvan afgeleide onderwijsbehoefte?

- a. Hoe heeft de school/opleiding zicht gekregen op de gevolgen voor de ontwikkeling van leerlingen/studenten en hoe zien die gevolgen eruit?
 - b. Voor welke aspecten van de ontwikkeling van leerlingen/studenten wil de school/opleiding de gevolgen van de coronacrisis in beeld krijgen: kwalificatie, allocatie, socialisatie en/of persoonsvorming (sociaal-emotioneel, cognitieve prestaties, sociale vaardigheden, welbevinden).
 - c. Voor welke aspecten van de ontwikkeling van leerlingen/studenten ziet de school/opleiding in het komende jaar risico's, hoe ernstig zijn die en welke risico-categorieën onderscheidt de school/opleiding?
2. Welke maatregelen nemen scholen/opleidingen om de kwalificatie, allocatie, socialisatie en persoonsvorming van leerlingen/studenten ten tijde van de coronacrisis te waarborgen, in hoeverre is sprake van aanvullend beleid voor specifieke groepen, hoe ziet dat beleid er uit en waarom nemen scholen juist deze maatregelen?
- a. In hoeverre is er sinds de start van de coronacrisis aandacht voor extra ondersteuning van (groepen) leerlingen/studenten, voor welke groepen geldt dit en welke effecten verwachten scholen hiervan?
 - b. Welke aanpassingen zijn er gedaan in het onderwijsaanbod en in het geven van de lessen en welke effecten verwachten scholen/opleidingen hiervan?
 - c. Welke aanpassingen zijn gedaan ten behoeve van extra onderwijstijd, bijvoorbeeld instellen verlengde school-/lesdag, zomerschool, tutoring, andere wijze van organiseren van de stages en welke effecten verwachten scholen/opleidingen hiervan?
 - d. Zijn er aanpassingen gedaan of voorzien in het plaatsings- en bevorderingsbeleid naar schooljaar 21/22 en welke effecten verwachten scholen hiervan?
3. In hoeverre werkt de sturing door het bestuur op de maatregelen door op school-/opleidingsniveau?
- a. Welke kaders/afspraken zijn er vanuit bestuur gemaakt?
 - b. Hoe heeft bestuur zicht op de uitvoering?
 - c. Hoe faciliteert het bestuur de maatregelen bijvoorbeeld het kader van het Nationaal Programma Onderwijs?
 - d. In hoeverre zijn effecten van de sturing door het bestuur op de maatregelen zichtbaar op school-/opleidingsniveau en om welke effecten gaat het dan?
4. Welke aanvullende middelen heeft de school/opleiding nodig – bijvoorbeeld vanuit het Nationaal Programma Onderwijs - voor een adequate uitvoering van de maatregelen om het onderwijs goed aan te laten sluiten bij de ontwikkeling en onderwijsbehoeften van leerlingen/studenten en welke effecten verwachten scholen/opleidingen hiervan?
5. Wat zijn voorbeelden van maatregelen die scholen/opleidingen treffen sinds de coronacrisis om het onderwijs goed aan te laten sluiten bij de ontwikkeling en onderwijsbehoeften van leerlingen/studenten?
6. In welke mate hebben volgens het management van de school/opleiding de gevolgen van de coronacrisis invloed op het welbevinden van leraren/docenten en welke effecten heeft dat op hun werk?

C. Niveau leerlingen/studenten (po, so, vo, mbo, ho; NB. Lengte van de coronacrisis periode tot aan moment van bevraging wordt aangepast aan de doelgroep):

1. In hoeverre is volgens de leerlingen/studenten sprake van veranderingen in hun welbevinden en sociaal emotionele ontwikkeling (persoonsvorming) sinds het begin van de coronacrisis in maart 2020 en waar blijkt dat volgens hen uit?
2. In hoeverre is volgens de leerlingen/studenten sinds maart 2020 sprake van veranderingen in hun school-/opleidingsprestaties (kwalificatie) als gevolg van de coronacrisis sinds maart 2020 en waar blijkt dat volgens hen uit?

3. In hoeverre is volgens de leerlingen/studenten sinds maart 2020 sprake van veranderingen in hun doorstroomkansen (allocatie) als gevolg van de coronacrisis sinds maart 2020 en waar blijkt dat volgens hen uit?
4. Welke maatregelen heeft de school/opleiding volgens de leerlingen/studenten sinds maart 2020 genomen om het onderwijs goed aan te laten sluiten bij hun onderwijsbehoeften en ontwikkeling?
5. Welke maatregelen zijn volgens de leerlingen/studenten effectief en welke minder effectief en waarom?

Methodologie

Instrumenten onderzoek bestuursniveau

Voor dit programma ontwikkelen we centrale instrumenten (vragenlijst, gespreksleidraad en scorelijst). De ontwikkeling vindt plaats met de vertegenwoordigers van sectoren en Kennis. De instrumenten worden uiteindelijk centraal vastgesteld door het kernteam, nadat een inspraakronde heeft plaatsgevonden.

Instrumenten sectorthema's

Voor het onderzoek op school-/opleidingsniveau worden per sector instrumenten (vragenlijst, gespreksleidraad en scorelijst) ontwikkeld, waardoor de sectoren zelf de benodigde accenten kunnen aanbrengen. De sectoren zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van alle sectorspecifieke instrumenten: interviewleidraad, vragenlijst e.d. Daarbij wordt ten alle tijden Kennis betrokken, afhankelijk van de beschikbare capaciteit van Kennis gebeurt dat in de rol van reviewer dan wel projectlid.

De leerlingen-/studentenvragenlijsten worden per sector door de sector in overleg met Kennis ontwikkeld. Kennis zorgt voor een gemeenschappelijke rode draad over de sector-versies heen die direct gekoppeld is aan de hoofdconstructen uit de vijf centrale onderzoeksvragen. Voor het funderend onderwijs en mbo is Kennis verantwoordelijk voor de dataverzameling van de online vragenlijsten (via ISD/Collector), inclusief programmering in Collector, de data-analyse en technische rapportages per sector (po, vo, so en mbo).

Voor de directie HO geldt een afwijkende methodologie wat betreft instrumenten en uitwerking. De directie HO is wel vanaf het begin nauw betrokken bij dit onderzoek en zal wat betreft de uitwerking waar mogelijk dezelfde onderzoeksvragen hanteren. Om ook op opleidingsniveau onderzoek te kunnen doen heeft de directie contact met de NVAO en is een brief namens de IGO naar de Minister gestuurd. HO maakt daarna een eigen onderzoeksplan, dat vervolgens wel ook in hetzelfde sturingsmodel valt.

1.7 Gegevensverwerking en –analyse

De data-analyseplannen en data-analyses worden opgesteld en uitgevoerd door onderzoekers Kennis in nauw overleg met de sectorvertegenwoordigers. De planning van alle data-analyses richting eerste tussenrapportage eind september, wordt uiterlijk in juni vastgesteld. Dit geldt voor zowel de school-/opleidingsonderzoeken als de bestuursonderzoeken.

Welke centrale kaders hanteren we voor de invulling en uitvoering van het programma?

De centrale kaders zijn bedoeld om waarborgen te organiseren voor de algemene kwaliteit en bruikbaarheid van de resultaten van het onderzoek en om voor de sectoren de ruimte te scheppen die ze nodig hebben. Samen met de centrale onderzoeksvragen en de afspraken over het instrumentarium.

Inhoud

Iedere sector houdt zich aan de in paragraaf 1.6 genoemde onderzoeksvragen, uitgewerkt in de onderdelen A, B en C. Voor HO geldt een aangepaste uitwerking.

Methodiek

- Een representatieve steekproef op school-/opleidingsniveau, in overleg met en door Kennis vastgesteld.
- Een beredeneerde steekproef op bestuursniveau op basis van de representatieve steekproef bij punt 1 en vastgesteld door de directies in overleg met Kennis.
- De vragenlijsten, scorelijsten en gespreksleidraden op bestuursniveau worden centraal ontwikkeld en gelden voor alle sectoren. Aan deze centrale basis kunnen sectoren eigen thema's toevoegen als die op bestuursniveau relevant zijn.
- De vragenlijsten, scorelijsten en gespreksleidraden op school-/opleidingsniveau worden door de sectoren in nauw overleg met Kennis ontwikkeld. Hierin zit ruimte in de sector voor specifieke invulling.
- Voor leerlingen/studenten wordt per sector samen met Kennis een vragenlijst ontwikkeld.
- Waar mogelijk/nodig maken we gebruik van reeds ontwikkelde instrumenten en worden de ontwikkelde instrumenten op school-/opleidingsniveau door de sectoren met elkaar gedeeld.
- De gesprekspartners op school-/opleidingsniveau zijn de in ieder geval de schoolleiders en docenten. Indien wenselijk kan een sector daar gesprekspartners aan toevoegen.
- Voor elk dataverzamelinstrument komt een Collector versie beschikbaar waarin inspecteurs hun bevindingen (moeten) scoren.

Proces

- De instrumenten op school-/opleidingsniveau en de onderzoeksplannen per sector worden voor een check op de centrale afspraken op zowel inhoud en methodiek aan het kernteam en de projectleider van Kennis voorgelegd. Het resultaat van die check wordt met de projectleider besproken alvorens vaststelling door de sectordirecteur plaatsvindt.
- De onderzoeken worden zodanig ingericht dat ze online kunnen plaatsvinden, mocht toezicht op locatie alsnog mogelijk zijn dan kan dat daarvoor in de plaats komen.

Tijdpad

- Uitvoering van alle onderzoeken vindt plaats voor de zomer 2021.

Capaciteit

- De sectoren/directies leveren voldoende capaciteit om het programma Gevolgen van 16 maanden coronacrisis conform centrale kaders uit te voeren. Om die ruimte mogelijk te maken, moeten sectoren lopende of voorgenomen toezichtactiviteiten uitstellen of laten vervallen. De sectoren zijn zelf verantwoordelijk voor de keuzes en externe communicatie daarvan.

Op basis van deze onderzoeksvragen, instrumenten en centrale kaders maken sectoren en de afdeling Kennis hun eigen onderzoeksplan. Waar mogelijk of wenselijk worden lopende of voorgenomen thema-, instellings- of schoolonderzoeken daarin meegenomen.

Om te zorgen dat het programma Gevolgen van 16 maanden coronacrisis en het lopende project afstandsonderwijs geen dubbele lasten voor

onderwijsinstellingen veroorzaken vindt per sector afstemming plaats met de projectleider van dit onderzoek (Daniëlla Nicolaes) in contact treden om de afstemming tussen de twee projecten te realiseren. Het project afstandsonderwijs is niet in alle sectoren in dezelfde fase en dat betekent maatwerk. De uitkomsten van het project afstandsonderwijs (de factsheets) worden meegenomen in de overall analyse die gedaan wordt naar aanleiding van het programma Gevolgen van 16 maanden coronacrisis.

Vanuit de werkgroep sociale kwaliteit was het initiatief genomen om een onderzoek te doen naar de gevolgen van coronacrisis voor het welbevinden en de sociale veiligheid.³ De ontwikkelde producten van de werkgroep sociale kwaliteit wordt door de sectoren en Kennis betrokken bij het opstellen van de instrumenten op school-/opleidings- en vooral de vragenlijst op leerling-/studentniveau.

1.8 Rapportage/output van het onderzoek

Extern

1. We delen stimulerende portretten en interventies alsmede bevindingen uit het onderzoek op een aparte pagina van onze website, via social media en via onze inspecteurs.⁴ Dat geldt ook voor uitkomsten van relevante onderzoeken zoals die van AWP en afstandsleren. Daarmee hopen we het onderwijsveld te helpen in de komende periode. Waar mogelijk doen we dat al voor de zomer.
2. De rapportage van de bevindingen worden gepubliceerd in de Staat van het Onderwijs 2022.
3. Daarnaast kunnen de bevindingen leiden tot aanpassingen/accenten in ons toezicht tijdens het schooljaar 2021-2022, deze worden via nieuwsbrief en sectoren bekend gemaakt.

Intern

- De voortgang van en bevindingen uit het onderzoek worden via onze interne kanalen naar alle medewerkers gecommuniceerd.
- De goede voorbeelden en waar mogelijk bevindingen in de zomer worden voor externe publicatie in de sectoren gedeeld/besproken zodat eventueel aanvullende input wordt meegenomen.

Handhaving

In het onderzoek zelf wordt niet geoordeeld op school-/opleidings- en bestuursniveau. De bevindingen worden meegenomen in het totaalbeeld op sector- en sector overstijgend niveau dat we willen ophalen. Als we ernstige risico's op bestuurs- of school-/opleidingsniveau voor de kwaliteit van het onderwijs aantreffen, dan vindt er intern overleg met de leiding van de sector plaats hoe te handelen. Dit valt buiten de scope van het project.

1.9 Relatie met andere projecten

Er is een relatie met onze rol in het Nationaal programma. Het programma Gevolgen van 16 maanden coronacrisis kan gericht bevindingen opleveren die helpen om de invulling van ons toezicht in de komende jaren richting te geven.

Er is een relatie met diverse projecten die al in de sectoren waren voorgenomen of gepland in relatie tot coronacrisis. De sectoren nemen deze projecten waar

³ Intussen komt ook uit het Nationaal Programma naar voren dat men het welbevinden en sociale veiligheid door de inspectie wil laten onderzoeken. Dat loopt dus mooi parallel.

⁴ Onze afdeling Communicatie stelt in overleg met de projectleider een communicatieplan op.

mogelijk mee in hun onderzoeksplan. Daartoe is in aanloop naar dit programma een inventarisatie opgesteld waar de sectoren gebruik van maken bij het opstellen van het onderzoeksplan.

We gebruiken de resultaten uit onze eigen coronacrisis-monitor van 2020 en eventuele externe onderzoeken die al lopen en valide en betrouwbaar zijn. Deze externe onderzoeken verschillen qua bruikbaarheid door de specifieke onderwerpen en sectoren die zij als onderwerp hebben. Daarom wordt ook hier per sector bekeken wat bruikbaar is en wat dus gevolgen voor het onderzoeksplan heeft. Daarbij is overleg met de adviesgroep⁵ wenselijk, omdat de leden daarvan uitstekend op de hoogte zijn van de lopende externe onderzoeken.

Tenslotte heeft ook de Academische Werkplaats onderzoeken naar de gevolgen van coronacrisis lopen met name voor PO. Dat heeft gevolgen voor het onderzoeksplan PO.

⁵ Zie paragraaf 2.1

2 Organisatie

2.1 Programma-organisatie

Waar sturen we op?

- Op het verkrijgen van goede voorbeelden in alle sectoren (tussentijdse resultaten).
- Op het verkrijgen van valide en betrouwbare landelijk beeld over de gevolgen van Coronacrisis voor het waarmaken van de kernfuncties (kwalificatie, allocatie en gelijke kansen en socialisatie) door besturen, scholen en opleidingen in het onderwijsstelsel.
- Op mogelijke input voor de accenten of aanpassingen die we in ons toezicht willen aanbrengen in het volgende schooljaar 2021-2022.

Daarom leggen we aan de voorkant van het programma centrale kaders vast voor de uitvoering zodat we kunnen sturen op de kwaliteit tijdens de voortgang.

De sturing

Opdrachtgever

- De opdrachtgever is de directeur DBO;
- De opdrachtgever geeft sturing aan het kernteam;
- Indien de opdrachtnemer bij eventuele afwijkingen van de centrale kaders niet in staat is om de situatie op te lossen, neemt opdrachtgever contact op met de betreffende sectordirecteur om dit af te stemmen;
- De opdrachtgever rapporteert de status van het programma in het MTI;
- De opdrachtgever bespreekt knelpunten in het MTI.

Centrale team en sturing:

- Er wordt een kernteam opgericht met in ieder geval de programmaleider, een afdelingshoofd uit een toezichtsector en een secretaris.
- Het kernteam stuurt op de inhoud van het programma volgens de onderzoeksvragen en de centrale kaders.
- De programmaleider rapporteert over het programma aan de opdrachtgever;
- Het kernteam bewaakt de centrale kaders m.b.t. inhoud, methodiek, proces en overall planning;
- De opdrachtnemer bespreekt eventuele knelpunten met de projectleiders en escaleert zo nodig naar de betreffende toezichtdirecteur of opdrachtgever.

Adviesteam

- Het programma wordt ondersteund door een adviesteam bestaande uit [redacted] ([redacted]) en [redacted] ([redacted]);
- Het adviesteam kijkt mee op de inhoud van het programma en geeft updates over lopende externe onderzoeken;
- Het adviesteam kan door de sectoren rechtstreeks benaderd worden indien nodig om advies te krijgen over de inhoud van het project op sectorniveau.
- Het adviesteam krijgt periodiek een update van de opdrachtnemer over de stand van zaken en reflecteert daarover.

Sectorteams:

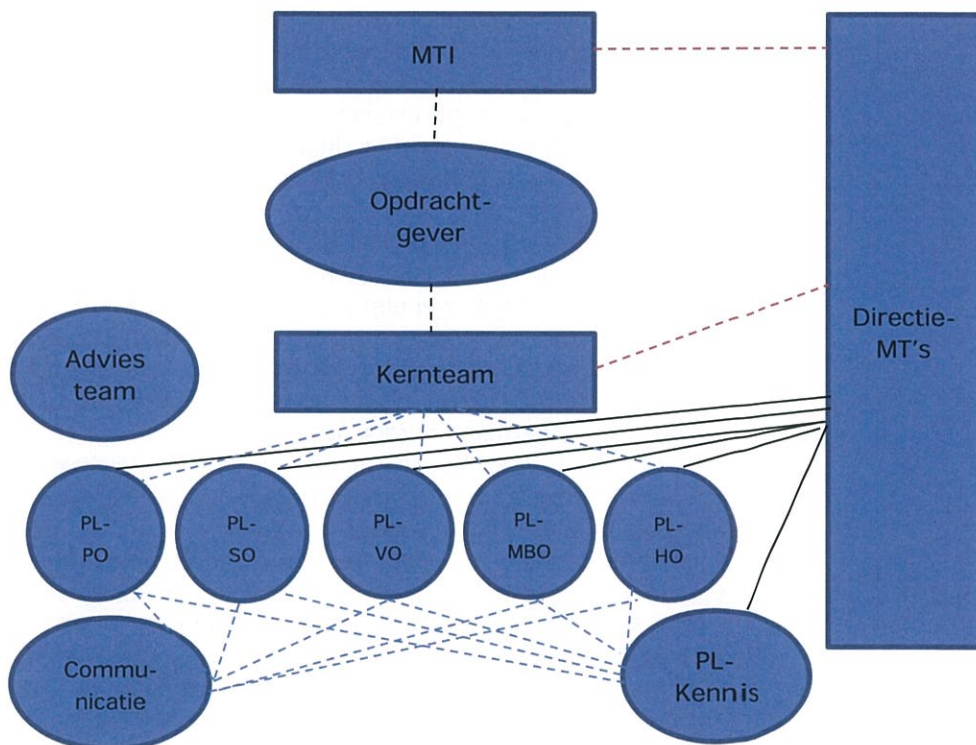
- Per directie wordt gestuurd op het proces (de organisatie en uitvoering) van het project binnen de hiervoor vastgestelde kaders.
- Per sector en bij de directie Kennis is een projectleider aangewezen die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het onderzoek, de sturing op het hanteren van de kaders in de sector en voor de samenwerking met Kennis en de toezichtdirecties.

- Bij de directie Kennis is deze projectleider tevens verantwoordelijk voor de inhoudelijke afstemming tussen de sectoren.
- Deze projectleiders leggen verantwoordelijkheid af aan de directeur van de betreffende directie.
- De projectleiders van de diverse directies zijn: [REDACTED]

Periodieke overleggen:

- Opdrachtgever met programmaleider;
- Kernteam op zich;
- Periodiek overleg kernteam met projectleiders sectoren⁶;
- Voortgangsrapportage in het MTI.

Schematische weergave van de Governance en organisatiestructuur

Met dit model wordt een decentrale sturing in de sectoren op de sectorale uitvoering van de onderzoeken gecombineerd met een centrale waarborging en overzicht op het geheel.

Omdat er toch nog meerdere 'chauffeurs' aanwezig zijn, bestaat wel het risico dat zaken die niet goed lopen op het niveau van het MTi moeten worden besloten in plaats van door de opdrachtgever en programmaleider.

2.2

Interne en externe communicatie

Voor de communicatie wordt door het kernteam samen met de afdeling communicatie een communicatieplan ontwikkeld. Het adviesteam kijkt mee met

⁶ In het begin zal dit zeer frequent zijn.

dit communicatieplan en ook de sectoren wordt dit voorgelegd via het overleg met de projectleiders.

De eerste overleggen met de afdeling communicatie hebben al plaatsgevonden en hebben geleid tot de volgende uitgangspunten voor het communicatieplan:

- We zorgen voor een goed evenwicht tussen onze behoefte om in de Staat van het Onderwijs 2022 goed onderbouwde bevindingen (kwaliteit van het stelsel en de gevolgen van COVID-19 op belangrijke thema's) te delen en de actuele dringende behoefte van het onderwijsveld aan kennis over kansen en bedreigingen van COVID-19, goede voorbeelden en inzichten die het niveau van hun eigen scholen overstijgen. Dit betekent dat we voortdurend kijken wat we al met het veld kunnen delen.
- We willen dat medewerkers zich realiseren dat het een sector overstijgend thema is, dat de verschillende sectoren van elkaar leren en dezelfde instrumenten gebruiken. Dit betekent dat de sectoren ervoor zorgen dat ze goed en tijdig aangehaakt zijn en dat inspecteurs goed geïnformeerd de bestuursgesprekken kunnen voeren.
- De belangrijkste externe doelgroepen zijn bestuurders en schoolleiders. De interne doelgroepen zijn inspecteurs en overige medewerkers.
- We communiceren op toegankelijke wijze: heldere factsheets of infographics op onze website, schoolportretten, interviews met inspecteurs en via social media.
- Voor het delen van kennis over goede voorbeelden etc. is de website van de inspectie niet de meest voor de hand liggende plek waar het onderwijsveld gaat zoeken. Er komt wel een duidelijke webpagina voor dit project op onze website, omdat we zo onze stimulerende functie kunnen laten zien. Maar we zoeken ook de samenwerking met bijv. www.leszenopafstand.nl (samenwerking OCW/Kennisnet/po-raad/vo-raad, etc.). Hier zal het onderwijsveld namelijk eerder gaan zoeken.
- We houden in onze aanpak ook rekening met initiatieven van OCW en NRO.
- We voeren een actief persbeleid (denk bijv. aan het recente item over afstandsonderwijs bij het Jeugdjournaal).
- De communicatie rond reeds geplande onderzoeken, die gerelateerd zijn aan coronacrisis, wordt afgestemd op de communicatie rond coronacrisis. Denk hierbij bijvoorbeeld aan boodschap en timing. Dit betekent dat (communicatieadviseurs van) de sectoren tijdig afstemmen met (de communicatieadviseur van) het kernteam coronacrisis. Daarmee zorgen we dat de informatie naar buiten eenduidig en duidelijk is.
- Globale planning: in maart 2021 communicatie over start en inhoud project (website, externe nieuwsbrief, Rijksportaal), in het voorjaar delen we (indien mogelijk) al goede voorbeelden, in september kunnen we met een duidelijk eerste beeld naar buiten.

2.3 AVG/Privacy

Bij het uitzetten en verzamelen van de leerling-/studentvragenlijsten moet rekening gehouden worden met de AVG/privacywetgeving. Kennis betreft dit in haar afnameplan. Bij het gebruiken van schoolportretten of goede voorbeelden dient deze wetgeving ook meegenomen worden.

2.4 Randvoorwaarden en beperkingen

Voldoende capaciteit in alle sectoren, bij Kennis en Communicatie.

3 Projectplanning

3.1 Planning

Tabel 4.1 Planningsoverzicht

Fase	Periode	Wat	Details
1	Januari – 22 februari	Bepaling centrale onderzoeksvragen, kaders voor uitwerking en benodigde capaciteit per sector	
2	22 februari – 15 maart	Ontwikkeling instrumenten Opstellen onderzoeksplannen op sectorniveau. Ontwikkeling communicatieplan. Communicatie intern en extern (communicatieplan)	Vragenlijsten, gespreksleidraden en scorelijsten. Bepaling steekproef en organisatie onderzoeken. Nieuwsbrief, sectorraden, via sector MT's.
3	22 februari – 15 april	Ontwikkelen leerling-/student vragenlijsten en plan voor afname.	
4	Week van 8 maart	Vaststelling programmaplan door MTi en benoeming kernteam.	
5	15 maart – zomer 2021	Uitvoering onderzoeken in sectoren. Publicatie eerste bevindingen goede voorbeelden.	
6	Zomer 2021	Analyses scorelijsten en opstellen bevindingen: voor extern en voor intern (toezicht)	
7	September 2021	Publicatie eerste bevindingen op website	

8	September – november 2021	Resultaten meenemen in analyse en teksten Staat i.c.m. andere data.	
9	April 2022	Publicatie in Staat	

3.1.1

Een begroting in tijd, capaciteit en geld

De projectleiders per sector stellen voor hun eigen sector een onderzoeksplan op waarin de benodigde capaciteit voor hun sectoronderzoek wordt begroot en door de betreffende directeur wordt vastgesteld. Hetzelfde geldt voor de directie Kennis en voor de afdeling communicatie en BI.

In tabel 4.2 in dit projectplan wordt alleen de benodigde capaciteit voor de centrale aansturing van het project aangegeven.

Tabel 4.2 Dagenplanning tot aan de zomer

Wat	PL	OL sectoren	OL Kennis	Comm	Leden advies groep
Ontwikkeling bestuursinstrument en	2	0,5	1		
Ontwikkeling communicatieplan	2	1,0	0,5	4	0,5
Advies onderzoeksplannen	3	0,5	0,5		0,5
Periodiek overleg PL/OL	10	10	10	10	
Periodiek overleg PL/adviesgroep	4				4
Algemeen	10				
Totaal aantal dagen	31	12	12	14	5

Per sector en voor Kennis wordt een onderzoeksplan opgesteld waarin duidelijk wordt welke capaciteit voor dit onderzoek nodig is op basis van de centrale kaders. Per sector en bij kennis is in de voorbereidingsgroep al aangegeven dat de benodigde capaciteit voor dit onderzoek inderdaad vrijgemaakt wordt en dat andere toezichtactiviteiten niet doorgaan of worden vertraagd.⁷

De prioritering van dit programma ten opzichte van reguliere toezichtactiviteiten betekent dat in de sectoren keuzes moeten worden gemaakt welke reguliere toezichtactiviteiten vervallen of uitgesteld worden.

Prioritering van inzet onderzoekers Kennis in dit programma kan betekenen dat andere lopende of nog te starten thematische stelselonderzoeken (die niet coronacrisis-gerelateerd zijn) tijdelijk onhold worden gezet voor wat betreft de inzet van betreffende onderzoekers Kennis. Dit geldt ook voor een eventueel nieuw themaonderzoek ten behoeve van de Staat 2022. Daarvoor wordt een apart plan gemaakt.

⁷ De planning najaar 2021 kan voor sommige uitgestelde, reguliere toezichtactiviteiten ruimte bieden.

3.1.2

Eenmalige Kosten

Op het moment van het opstellen van dit programmaplan zijn geen eenmalige kosten bekend. Alles wordt immers uitgevoerd met bestaande mensen en middelen, alhoewel er wel ten aanzien van lopende activiteiten andere keuzes gemaakt moeten worden. Mocht dat later toch aan de orde zijn dan wordt dat met de opdrachtgever besproken. In met name het communicatieplan kan dit wel aan de orde zijn en wordt dan ook daar aangegeven.

4 Programmabeheersing en kwaliteitsbewaking

4.1 Voortgangsrapportage

Iedere maand staat het onderzoek Gevolgen van 16 maanden coronacrisis op de agenda van het MTi. Op die agenda wordt de voortgang van het hele programma gerapporteerd. Daartoe is de rapportage van de projectleiders per sector en van kennis nodig alsmede de rapportage van het kernteam over de centrale aanpak, waaronder communicatie. Het kernteam zorgt voor deze totaalrapportage en krijgt daartoe uiterlijk 1 week voor agendering in het MTi de voortgangsrapportages van de projectleiders van de sectoren en van kennis.

4.2 Risicobeheersing

Risico's

Nr.	Risico	Kans	Impact	Stakeholder	Maatregel
1.	Corona zorgt voor ingrijpende veranderingen in de onderwijssituatie.	Midden	Groot	IvhO	Flexibiliteit in aanpak en periodisering